

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maria Gawlik
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 19 lutego 2015 r. w Gliwicach

sprawy M. Ś. (Ś.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania M. Ś.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 6 czerwca 2014 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ubezpieczonemu przyznaje prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych, począwszy od daty ukończenia 60 roku życia.

(-) SSO Maria Gawlik

Sygn. akt VIII U 1526/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 czerwca 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., powołując się na ustawę z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., nr 153, poz.1227 ze zm.) odmówił ubezpieczonemu M. Ś. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z powodu nieudokumentowania wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a jedynie 14 lat i 11 dni.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony, wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do spornego świadczenia. Uzasadniając żądanie wskazał, iż w okresach zakwestionowanych przez ZUS wykonywał prace w warunkach uciążliwych, przedkładając na tę okoliczność w załączeniu pisemne zeznania świadków.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko. W uzasadnieniu odniósł się do przyczyn nieuznania wskazanych w decyzji zakwestionowanych okresów zatrudnienia oraz podniósł, iż powstępowaniu przed organem rentowym nie jest możliwe dopuszczenie dowodu z zeznań świadków. wnioskowanych przez odwołującego okresów zatrudnienia.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczony M. Ś. urodził się (...) W dniu 22 maja 2014r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Zaskarżoną decyzją (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury.

Do okresów składkowych i nieskładkowych organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu na dzień 1 stycznia 1999r. 27 lat, 11 miesięcy i 2 dni.

Do pracy w warunkach szczególnych, ZUS nie uznał ubezpieczonemu wnioskowanych przez niego okresów zatrudnienia:

- od 18.11.1975r. do 13.11.1976r. w (...) Zakładach (...) w N., zgodnie ze świadectwem wykonywania pracy w warunkach szczególnych z 17.01.2002r. wystawionymi przez syndyka masy upadłości, w którym określono stanowisko pracy - ślusarz (wykaz A dział XIV, poz. 2, pkt 3 zarządzenia M. L. i P. D. z dnia 07.07.1987r.). ZUS nie uznał tego okresu z uwagi iż zaświadczenie nie określa charakteru pracy ściśle wg wykazu, działu i pozycji rozporządzenia RM z dnia 07.02.1983r.

- od 15.11. 1976r. do 31.01.1980r. oraz od 1.02.1981r. do 28.07.1992r. – w Kombinacie (...) w Ś., zgodnie ze świadectwami wykonywania pracy w warunkach szczególnych z 30.07.1992r. – stanowisko - kierowcy ciągnika (dział VIII poz. 3 Dz.U. nr 8, z 1983r.). ZUS nie uznał tych okresów, gdyż w świadectwach pracy z 5.02.1980r. i 30.07.1992r. jako stanowisko pracy odwołującego wskazano traktorzystę – mechanik.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony w okresie od 18 listopada 1975r. do 13 listopada 1976r., wykonywał prace rozdrabniacza, obsługując urządzenie do mechanicznego rozdrabniania drewna, znajdujące się na terenie kilkuhektarowego składowiska drewna należącego do (...) Zakładów Produkcji (...). Praca wykonywana była przez cały rok na powietrzu, w bezpośrednim narażeniu na różne warunki pogodowe, tj. śnieg, mróz, deszcz, upał. Jedynym zabezpieczeniem było ubranie robocze. Z tytułu wykonywanej pracy otrzymywał posiłki regeneracyjne, zupy.

Natomiast w całym okresie zatrudnienia w Kombinacie (...), ubezpieczony pracował w charakterze, kierowcy ciągnika, traktora, czy kombajnu zbożowego. Pojazdy te służyły do wykonywania prac strictly rolniczych, polowych: zbioru zbóż i roślin okopowych, roślin sadowniczych, do siewu i sadzenia roślin uprawnych a także do wykonywania niektórych zabiegów agrotechnicznych. Pracy mechanika ubezpieczony nigdy nie wykonywał, gdyż w tym celu zatrudniano mechaników na terenie PGR, którzy dokonywali napraw w warsztacie.

Prace te ubezpieczony wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy, do późnych godzin popołudniowych, a w czasie żniw nawet dłużej (do 22:00) i wówczas otrzymywał posiłki regeneracyjne: obiady.

Z tytułu wykonywanej pracy ubezpieczony otrzymywał mleko oraz świadczenie w naturze: pożytki uzyskane przez pracodawcę z uprawy działki (...)-arowej.

Sąd ustalił, iż rozbieżność między treścią świadectw pracy a rzeczywistym przebiegiem zatrudnienia odnośnie zajmowanego stanowiska pracy, wynikają z niedokładności w dokumentacji pracowniczej znajdującej się u pracodawcy, która stanowiła podstawę do wystawienia świadectw. Ubezpieczony nie kwestionował treści dokumentów, z uwagi na brak rozeznania prawnego, jak również z uwagi na likwidację zakładu pracy w 2002r.

Sąd ustalił iż ubezpieczony ukończył 60 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego, w tym świadectw pracy w warunkach szczególnych (k. 7, 8, 11 akt rentowych) i pozostałych świadectw (k. 6, 9, 10) oraz przesłuchania odwołującego (nagranie rozprawy z dnia 19 lutego 2015r., płyta –k. 32 a.s.).

Sąd Okręgowy, uwzględnił twierdzenia ubezpieczonego, gdyż były spójne i logiczne. W związku z wnioskiem ubezpieczonego by przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadków pozostawić do uznania Sądu, pominięto dowód z przesłuchania czterech wskazanych świadków, gdyż pozostały materiał dowodowy, zwłaszcza świadectwa pracy w warunkach szczególnych oraz przesłuchanie odwołującego były wystarczające do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., nr 153, poz.1227 ze zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust. 1 ustawy, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl ust. 2 emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Kwestia posiadania przez ubezpieczonego ponad 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz ukończenie 60 lat nie były sporne. Nie było także sporne, iż odwołujący nie jest członkiem OFE.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15-letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy nie zaliczył do takiej pracy wskazanego przez niego okresu zatrudnienia od 18.11.1975r. do 13.11.1976r. oraz od 15.11. 1976r. do 31.01.1980r. oraz od 1.02.1981r. do 28.07.1992r., które to okresy, zgodnie z wyliczeniami ZUS dają łącznie 15 lat, 7 miesięcy i 10 dni.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd przyjął, że ubezpieczony legitymuje się 15-letnim okresem pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Sąd w całości uznał sporne okresy zatrudnienia, kiedy to ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace wskazane w wykazie A, w dziale VI, poz. 3 załącznika do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r., tj. obsługa urządzeń do mechanicznego rozdrabniania drewna (produkcja rębków) – w okresie zatrudnienia od 18.11.1975r. do 13.11.1976r. oraz w dziale VIII poz. 3 ww. rozporządzenia, tj. prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych – okresy zatrudnienia: od 15.11. 1976r. do 31.01.1980r. oraz od 1.02.1981r. do 28.07.1992r.

Prace kierowców ciągników, kombajnów i pojazdów gąsienicowych zostały zaliczone do prac wykonywanych w szczególnych warunkach i wymienione w załączniku do rozporządzenia, z uwagi na konieczność zdobycia przez kierowców tych pojazdów szczególnych uprawnień do kierowania tymi pojazdami nie tylko z uwagi na ich większe gabaryty, ale i specyficzną obsługę (np. ze względu na dodatkowe oprzyrządowanie czy konieczność wykonania specjalistycznych prac) oraz warunki, w jakich te pojazdy są prowadzone (zwiększony hałas, nadmierne drgania, nieutwardzone podłoże, po którym się poruszają i związane z tym np. zapylenie). To właśnie te specyficzne warunki pracy panujące przy kierowaniu tymi pojazdami decydują, w ocenie Sądu o zakwalifikowaniu pracy wykonywanej przez ubezpieczonego do pracy w warunkach szczególnych.

Za uznaniem, iż w ww. okresach ubezpieczony wykonywał prace w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przemawiają zgromadzone w sprawie dowody, wyjaśnienia odwołującego oraz świadectwa pracy w warunkach szczególnych, a podstaw do zakwestionowania tych dokumentów, Sąd nie znalazł.

W kwestii zarzutu organu rentowego, iż nie wskazano odpowiedniego działu i pozycji wykazu stanowiącego załącznik do obowiązującego rozporządzenia RM z dnia 07.02.1983r., podnieść należy, że okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy pracownik faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury, pomimo że stanowisko jakie mu formalnie przypisano nie jest wymienione w wykazie. Wymieniony wyżej wykaz A nie określa bowiem stanowisk pracy, ale definiuje rodzaje prac, które są uważane za wykonywane w szczególnych warunkach. Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania pracy jako realizowanej w szczególnych warunkach ma nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj, charakter i warunki pracy.

Podkreślić należy również, iż w postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują ograniczenia dowodowe, jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia - w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Reasumując, Sąd uznał, iż ubezpieczony spełnił wszystkie ustawowe wymogi warunkujących prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, w tym również przesłankę wymaganych 15 lat pracy w warunkach szczególnych, wobec Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu prawo do spornego świadczenia poczynawszy od daty ukończenia 60 r. życia.

SSO Maria Gawlik